

TIEN VARRELTA.

Teosofisen Seuran Esoterinen Osasto. „Teosofian avaimen“ lukijat tietävät, että T. S:ssä on olemassa sisäinen piiri, jonka jäsenille annetaan opetusta käytännöllisessä salatieteessä, jossa jäseniä opetetaan ja jossa he oppivat vastaamaan suuriin kysymyksiin: „kuinka voin tulla hyväksi ja palvella ihmiskuntaa? kuinka voin päästä Jumalan tuntoon ja totuuden tietoon?“ Tämän esoterisen osaston eli „salaisen koulun“ sisäisenä johtajana on eräs Mestari ja sen ulkonaisena päänä oli alussa H. P. Blavatsky, sittemmin – Mad. Blavatskyn kuoltua – ja nykyään Annie Besant. Koska monelta taholta on kysytty, minkäläisten ehtojen täyttämisen vaaditaan tämän sisäisen osaston jäseniksi pyrkijöiltä, tahdomme ilmoittaa, että ainoastaan se T. S:n jäsen on oikeutettu pyrkimään esoteriseen kouluun, josta jäsenestä tiedetään, että hän vakavalla innolla ja hartaalla uhrautumisella on *parin vuoden aikana työskennellyt Teosofisen Seuran puolesta*, sillä sisäisen osaston tarkoitus on palvella ihmiskuntaa teosofisen liikkeen kautta ja olla T. S:n sydämenä ja sieluna.

„Avustajain liitto“. Tietäjän viime numerossa ilmoitettiin, että T. S:n Suomalaisen Osaston hallinto oli päättänyt perustaa liiton, jonka jäsenet säännöllisillä raha-avustuksilla tekisivät laajemman teosofisen propagandatyön mahdolliseksi; liitto perustettaisiin, jos vähintään 50 jäsentä siihen ilmottautuisi ennen elokuun 1 päivää. Kuinka nyt on käynyt? Ilmotus tehtiin nähtävästi ajalla ja tavalla, joka ei saanut joukkoja innostumaan. Tähän saakka on liittoon merkinnyt itsensä ainoastaan 22 jäsentä. Jos tähän tulokseen tyytyisimme, raukeisi siis koko hanke tyhjiin. Mutta me emme tyydy tähän tulokseen. Olemme vakuutetut siitä, että kun teosofilukijamme huomaavat mistä on kysymys, he eivät saata olla rientämättä rintamaan. Eräskin auttajaksi ilmottautunut kirjottaa meille: „T. S. palveleva veljistö on varmaan tervetullut ehdotus monelle sekä Seurassa että sen ulkopuolella olevalle teosofille. Varsinkin on Hallinto mielestäni keksinyt erinomaisen keinon – tarkotan Avustajain liittoa. Toivon mitä laajinta kannatusta tälle liitolle ja monen uuden perustamista!“

Liiton aate ei ole uusi: puolitoista vuotta sitten semmoinen oli meillä käytännössä. Maaliskuussa 1906 alkoi Palomaan teosofisena luennoitsijana kierrellä maita ja mantereita. Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike hankki hänelle vuosipiletin Suomen rautateillä ja kolmen kuukauden aikana hänelle maksettiin sadan markan kuukausipalkka T. K. ja K:n puolelta. Sitten huomattiin mahdottomaksi jatkaa yritystä liikkeen kustannuksella, jonka tähden T. K. ja K:n silloisen johtokunnan jäsenet ja eräät yksityiset teosofit antoivat kukin kymmenen markkaan kuukaudessa kesän ajalla, että Palomaa taas saattoi jatkaa matkojaan kolme kuukautta eteenpäin. Syyskuussa 1906 perustettiin vihdoinkin vapaaehtoisten avustajain liitto (”Palomaan lista“). Siihen merkitsi itsensä 52 jäsentä. Kuuden kuukauden ajalla he maksoivat mikä minkin summan kuukaudessa. Kuukaudessa saatiin tällä tavalla kokoon Smk. 102:55. Palomaan esitelmämatkat jatkuivat helmikuun loppuun 1907. Kukaan ei kieltäne, että tällä tavalla tehokkaasti edistettiin teosofian asiaa.

Kun hallinto nyt viime vuosikokouksessa saamansa kehotuksen mukaisesti otti asian puheeksi, ei se vielä varmasti ajatellut määrättyä luennoitsijaa. Mutta selvä on, että se henkilö, joka tällä tavalla uhraisi aikansa Seuran palveluksessa, on saava määrätyn kuukausipalkan, sillä kuinka hän muuten voisi jättää muun työnsä ja toimensa? Sata markkaa kuukaudessa ei ollut Palomalle mikään loistava palkka, rakkautensa asiaan sai korvata mitä puuttui. Teosofista työtä ei tehdäkään „palkan vuoksi“, vaikkei silti se teosofinen työ, joka vaatii tekijänsä koko ajan ja kaikki voimat, saa olla semmoista, että siihen voivat ryhtyä ainoastaan joutilaat pohatat tai toivottomat nälkätaiteilijat. On sitä kuitenkin yllin kyllin työtä teosofian palveluksessa niille, jotka ovat tilaisuudessa uhraamaan osan ajastaan ja voimistaan ilmaiseksi! Tästä viimeisestä kohdasta kaikki teosofinen työ alkaakin.

Tahdomme vielä erehdysten välttämiseksi lisätä, että tämmöisenä kiertävänä luennoitsijana ei tulisi toimimaan Suomalaisen Osaston ylisihteeri. Hänellä on aikaa ainoastaan silloin tällöin käydä Osaston paikallisyhdistyksiä tarkastamassa, ja mitä hänen matkojensa taloudelliseen puoleen tulee, korvataan mahdollisesti syntyvä tappio Seuran varoista, joista tänä vuonna on määrätty 75 markkaa

tarkotusta varten. Mutta tilapäisistä luentomatkoista paikkoihin, joissa teosofinen liike jo on löytänyt jalansijan, koituukin sangen harvoin tappiota.

Jos nyt teosofilukijamme vielä ottaisivat asiaa harkitakseen, toivomme, etteivät he pidä tuumaa tyhjänpäiväisenä, vaan liittyvät joukoissa Avustajain liittoon. Senpätähden julistamme vielä kerran:

Avustajien liiton jäseneksi voi päästä jokainen, joka ennen syyskuun 10 päivää ilmottautuu T. S:n ylisihteerille, kirjailija Pekka Ervastille, os. Äggelby. Jäseneksi liitytään vähintään kahdeksitoista kuukaudeksi ja jäsenen tehtävänä on rahallisesti avustaa teosofista liikettä. Avustus tapahtuu seuraavasti: jokainen jäsen saa hallinnolta erityisen säästölaatikon, johon hän joka päivä (mikäli mahdollista samaan aikaan) laskee rahan – suuremman tai pienemmän, mutta vähintään viiden pennin rahan, samalla ajatellen avustuksen tarkotusta. Jos ennen syyskuun 10 p:ää on ilmaantunut ainakin 50 jäsentä, ryhdytään toimeen syyskuun 15 p:nä ja annetaan tarkempia tietoja aikakauskirjamme syyskuun numerossa.

Presidentin matkat. Mrs. Besant on nykyään Australiassa, jonne hän saapui Intiasta toukokuun 28 p:nä. Hän viipyy siellä kesän ja palaa Adyariin syyskuussa. Australiassa presidenttimme käy useimmissa Teosofisen Seuran loosheissa, viipyen viikon tai pari kussakin, luennoiden ja opettaen. Tähän saakka saapuneitten tietojen mukaan hänen menestyksensä on ollut suurenmoinen. Isoimmat hallit on vuokrattu julkisia luentoja varten ja välistä on satoja saanut tilan puutteen takia kääntyä ovelta takaisin. Papistokin on käynyt Mrs. Besantin luennoissa. Perthissä itse piispa lausui hänet tervetulleeksi. Sanomalehdet ovat tarkasti refereeranneet luentoja ja sisältäneet palstottain intervjueja ja selontekoja Mrs. Besantista ja T. S:sta. Auttaakseen ajatuksen voimalla Mrs. Besantin luentoja pani Sydneyn paikallisyhdistys toimeen jäsentensä kesken säännöllisen meditationsihetken klo 5,50:stä 6:teen illalla, jolloin kukin jäsen syvästi ajatteli tulevia luentoja – kuvitteli mielessään kuulijakunnan salissa ja Mrs. Besantin puhuvana, suuntasi ajatuksensa jälleensyntymisen ja karman aatteihin ja toivoi hartaasti yleisölle valistusta.

Toteenkäynyt ennustus. Meille on huomautettu, kuinka sanan mukaisesti on toteutunut Omantunnon viime joulukuun numerossa siv. 275 luettava astrologinen ennustus, joka oli otettu samana syksynä ilmestyneestä kirjasta. Siinä huomautettiin, että kun 30 p:nä jouluk. 1907 molemmat „pahat“ planetat Mars ja Saturnus yhtyvät Kaloissa, Portugalin hallitsevassa merkissä, niin „siellä voi sattua vaikkapa vallankumous ja hallituksen muutos“. Ei kulunut pitkä aika tuon aikamäärän jälkeen, kun hallitsija Portugalissa murhattiin ja itsevaltainen ministeri pakeni rajan yli. Ja jo monta kuukautta aikaisemmin, kun kaikki vielä oli tyyntä, huomasi tähteinkatsoja tapahtuman taivaan tähdissä.

Buddhanoppi Euroopassa. Lontoossa on perustettu Buddhalainen Seura, jonka presidentti on tunnettu orientalisti professori Rhys-Davids. Varsinaisesti buddhanuskoa opettamaan on Ceylonista tullut Lontoosen bhikku (munkki) *Ananda Matteya*, joka on syntyään englantilainen, mutta jo 18-vuotiaana luettuaan Edwin Arnoldin kuuluisan runoteoksen „The Light of Asia“ (Aasian valo) kääntyi mielessään buddhalaiseksi. Myöhemmin hän matkusti Ceyloniin tutkiakseen buddhalaisia alkukirjotuksia sanskritin ja palinkielellä. Joulukuussa 1901 hän 29-vuotiaana hylkäsi maailman ja pukeutui keltavaippaan. Toukokuussa 1902 hänet juhlallisesti vihittiin bhikkuksi eli munkiksi, jolloin hän asetti tehtäväkseen sanghan (veljistön) ulottamisen länsimaahan. Samalla hän luopui vanhasta nimestään (Allan Mac Gregor) ja omisti uuden buddhalaisen nimensä. Piakkoin pystytettäne buddhalainen tempeli Lontoosen.

Saksassa Leipzigissä on myös perustettu buddhalainen yhdistys, joka ilmottaa aikovansa kohta perustaa luostarin Ticinon Sveitsissä. Itämaalaista lähetystyötä aletaan siis tehdä Euroopassa ja tämä on varmaankin lähentävä itä- ja länsimaiden kansoja toisiinsa, ennen kaikkea herättämään kunnioitusta kristityissä, sillä kuten tiedämme buddhanuskon periaatteihin kuuluu, ettei saa panetella eikä vääristää

toisten ihmisten uskoa ja uskonnollisia käsityksiä. Totuuden valo on vain sytytettävä. Silloin ne näkevät joilla on silmät nähdä.

T. S. Palveleva Veljistö. Englannissa on päätetty perustaa ja osaksi jo järjestetty seuraavat viisi Teosofisen Seuran Palvelevaan Veljistöön kuluva liitto: *1. Liitto sosialisen veljeyden edistämiseksi.* Liiton tarkoituksena on aikaansaada ystävällisiä yhteiskunnallisia suhteita kaikkiin uskontoihin kuuluvien henkilöiden kesken, jotka brittiläisellä alueella elävät. *2. Kansallisen kasvatuksen liitto.* Tämä liitto pitää uskonnollista ja siveellisistä opetusta olennaisena kasvatuksen puolesta ja edistää ainetta koskevien kirjojen kirjottamista ja julkaisemista. *3. Liitto vivisektionin, rokotuksen ja taudinistuttamisen poistamiseksi.* Liiton tarkoituksena on tutustua tarpeellisiin tosiseikkoihin ja levittää tietoa niistä sekä työskennellä yhdessä toisten seurojen tai yksiköiden kanssa, jotka harrastavat samoja asioita. *4. Yhteiskunta-opillinen liitto;* yhteiskunnalliset ja lapsikysymykset. Liiton tarkoituksena on edistää asianomaisten kirjojen kirjottamista ja julkaisemista ja sovittaa teosofian oppeja yhteiskunnallisiin kysymyksiin; arvostella sekä miehiä että naisia samalla siveellisellä arvomitalla ja edistää niitten politillista yhdenvertaisuutta; tutkia vähämielisten lasten kasvatusta, pienten lasten hengensuojelusta ja muita lapsia koskevia kysymyksiä. *5. Liitto itämaalaisen ja salaisen tieteen tutkimista varten.*

Helsingin teosofiset luennot. Luentokausi alkaa taas sunnuntaina syyskuun 13 p:nä klo 12 päivällä, jolloin on tavanmukainen „pitkä luento.“ Luennot pidetään tästä lähtien Fabianinkadun 21:ssä, jossa T. S. on vuokrannut käytettäväkseen Ruotsalaisen Kansanpuolueen Nuorisonklubin isohkon luentosalin. Ruotsalaisia esitelmiä tulee myös säännöllisesti pidettäväksi joka sunnuntai klo 2 päivällä samassa paikassa ja ne luultavasti alkavat 20 p:nä; niistä kuitenkin vastedes annetaan tarkempia tietoja.

Kysymysillat. Kysymysiltoihin tulee tästä lähtien Teosofisen Seuran jäsenillä olemaan vapaa pääsy; syrjäiset maksavat 10 p:iä. Koska kysymysillat alkavat, ilmoitetaan myöhemmin.

Teosofisen Seuran huoneusto. Teosofisen Seuran „päämaja Suomessa on nyt Bulevardinkadun 17:ssä. Pihan perällä, ovi porttiholvissa, on Seuralla yhteydessä Teosofisen Kirjaston kanssa käytettävänä kaksikamerainen huoneisto ynnä eteinen; toinen huoneista on siksi tilava, että isotkin looshit voivat siinä pitää kokouksiaan. Muutto pois Korkeavuorenkadun 45:stä katsottiin välttämättömäksi, koska sikäläiset huoneet olivat sopimattomat Seuran ja kirjaston tarkoituksia varten. Tuleeko Teosofinen kirjakauppa ja kustannusliikekin muuttamaan Bulevardinkadulle, sitä ei vielä ole päätetty.

Osotteen muutos. Tahdomme siis huomauttaa, että Teosofisen Seuran ja Teosofisen Kirjaston osoite elokuusta alkaen on Bulevardinkatu 17, pihan perällä.

Päämajan aura. Kun nyt looshit alkavat pitää kokouksiaan uudessa huoneustossa, sopisi heidän muistaa, että paikka on pyhitettävä teosofian, s. o. totuuden ja rakkauden hengelle. Jokainen jäsen voisi astuessaan kynnyksen yli ajatella: „jospa ilmapiiri tässä huoneessa muodostuisi semmoiseksi, että jokainen ihminen, joka tänne tulee, tuntisi itsensä hengessään nostetuksi ja autetuksi! Tuntekoon jokainen, jättäessään tämän huoneen, että hänen sielunsa on puhdistunut ja että hänen luottavainen suhteensa rakkauden jumalaan on uudistunut!“

Uusia kirjoja. Painosta on ilmestynyt: *Kristinuskon salainen puoli*, kirjottanut Annie Besant, suomentanut V. H. V. Kansilehden piirtänyt E. K. Hinta Smk. 3: —, sid. 4: 25. Kuten lukijamme huomaavat, on hinta määrätty mahdollisimman alhaiseksi (alkuteos maksaa 6 shillinkiä, s. o. Suomen kirjakaupoissa 9 mk., tanskalainen käännös 3 kruunua, s. o. Suomessa 4: 50 paperikansissa), jotta tämä syvintä viisautta sisältävä kirja saataisiin leviämään laajoihin piireihin .

Näinä päivinä myös ilmestyy Bulwer Lyttonin *Zanoni* nimisen romaanin ensimmäinen 48 suurta sivua käsittävä kaksoisvihko. Sen hinta on ainoastaan 50 p:iä (ilman postikulunkeja) ja on määrätty näin tavattoman alhaiseksi, jotta tuo ihmeellinen kirja loppuunmyytäisiin vähässä ajassa. Kirja on tosiaan sitä laatua, että se joka tilaa ensimmäisen vihkon ei voi olla jatkoa hankkimatta. Johdatuksessa tekijä jo puhuu salaisesta veljeskunnasta, jonka hallussa on korkeita tietoja, ja tämä kirja on kirjoitettu vuonna 1824!

Tahdomme myös muistuttaa niille lukijoillemme, jotka eivät ole T. S.:n jäseniä, etteivät laiminlöisi tilaisuutta hankkia itselleen T. S.:n ensimmäistä vuosikertomusta, joka on saatavana 2 markalla.

Kaikki tilaukset tehdään tietysti Teosofisesta Kirjakaupasta ja Kustannusliikkeestä, jonka osoite toistaiseksi on Korkeavuorenk. 45.

Paikallisyhdistysten toiminta. Seuraavat tiedot ovat meille saapuneet: *Sampo Viipurissa*. 3 p:nä luki V. Suhonen suomentamansa englantilaisen pappismiehen J. Varschauerin kirjoitelman: „Eläinten kuolematomuudesta“, minkä jälkeen aloitettiin lukea H. P. B.:n kirjaa „Teosofian avain“, – 8:n päivän illaksi oli looshi kunnioittaakseen suuren opettajansa H. P. B.:n ja muidenkin teosofivainajien muistoa toimeenpannut H. P. B.:n ja H. S. Olcottin kuvilla tilaisuutta varten koristetussa huoneustossaan illanvieton, jossa suoritettiin seuraava ohjelma:

- 1) Beethovenin Largo – soitti rva Hypén;
- 2) herra J. Leino esitti piirteitä H. P. B.:n ja H. S. Olcottin elämästä;
- 3) „Sävel, sä huojenna huoliani“ – lauloivat kolmiäänisesti pianon säestyksellä nti Relander sekä rvat Hypén ja Turunen;
- 4) Melartinin „Oi Herra“ – lauloi pianon säestyksellä nti Relander;
- 5) rva Turunen luki Bhagavad Gitasta“ kuudennen keskustelun;
- 6) Weberin „Bön“ – esitti edellämainittu trio;
- 7) luettiin rva Suhosen kirjottamat muistosanat H. P. B.:lle ja H. S. Olcottille;
- 8) Beethovenin „Kuutamonaatin I osa“ – soitti rva Hypén, jota seurasi muutaman minuutin kestävä meditatsioni teosofisen työn edistämiseksi.

Yksinkertainen juhlamme, johon looshin jäsenet olivat tuoneet tuttavianaankin, oli osaaottaneiden mielestä kaikinpuolin onnistunut ja herättäen läsnäolleissa lämpimän, veljellisen tunnelman jätti se pysyvän muiston heidän mieliinsä. – 10 p:nä jatkettiin „Teosofian avaimen“ lukemista ja keskusteltiin luetun johdosta. – 17 p:nä luki hra J. Leino suomentamansa P. E.:n kirjoituksen „Onni“, ja loppuaika käytettiin vapaasen keskusteluun. 24 p:nä luki hra J. Leino „Teos. Tidskriftistä“ suomentamansa artikkelin „Alottelijan huolia“, minkä jälkeen luettiin 1:nen osa P. E.:n esitelmästä „Viisauden Mestarit“, – 31 p:nä luettiin rva L. Suhosen suomentama Annie Besantin esitelmä: „Haudantakaisen elämän hyöty“, minkä jälkeen hra J. Leino luki kirjottamansa evästyksen looshin jäsenille kesäloman vietosta. – Sihteerin vielä lisää kirjeensä lopussa: „Tähän päättyi nyt looshimme tämäntalvinen työkausi teosofisten totuuksien omistamiseksi ja sen jäsenet hajaantuivat tyytyväisin mielin ja herttaisesti toisiaan hyvästellen kukin tahollensa suurta äitiänsä „Luontoa“ oppimaan. Vieläkin kaikuu korvissa keskinäinen evästys: tallettakaa kaikki kesän kuluessa oppianne syksyyn tehdäkseen siitä meidätkin osalliseksi. Toivoen, että nyt levätessämme sovellutamme käytäntöön kaiken sen kauniin ja jalon viisauden, jota pitkän talven kuluessa meille niin runsaasti on tarjottu, lähdemme sydän täynnä luottamusta kohtalon viisasten katselmukseen kesän sulosta nauttimaan.“

Valoa kohti Iisalmessa. Yhdistyksemme on senjälkeen kun sen toiminnasta olemme tietoja antaneet, työskennellyt edelleen entiseen tapansa. Kokouksia on pidetty säännöllisesti joka torstai-ilta, kesänkin aikana. Kokousten ohjelma on ollut ehkä monipuolisempi. Niinpä on niissä luettu P. Ervastin „Mitä on kuolema“, kappaleita kirjasta „Teosofian avain“ ja „Bhagavad-Gita“. Myös on luettu jäsenten suomentamia esitelmiä, kuten Annie Besantin esitelmä „Oppilaan tiestä“, Leadbeaterin esitelmä „Psyykkillisten voimien käyttämisestä ja väärinkäyttämisestä“, Vadian kirjoitus

Adyar Bulletinista „Työmme seurassa“ sekä sarjasta „Visdomreligionen“ suomennettu „Taivas, mikä ja missä se on“. Yksi yleinen esitelmä „Kristinoppi ja Teosofia“ on luettu. Kuulijoita oli viime mainittuun esitelmään tutustumassa kohtalaisen paljon. Kesäkiireiden päätyttyä sopinee toivoa „Valoa kohti“ yhdistykselle yhäkin menestyksellisempää toimintaa.

(Tietäjä 1908 Elokuu N:o 7 & 8, ss. 251-256)